

Jugoslavenska delegacija na VII. međunarodnoj hidrografskoj konferenciji

Stjepo Kotlarić, Split

U maju o. g. održana je u Monte Carlu Međunarodna hidrografska konferencija, kojoj su prisustvovala delegacije 30 država članica, a među njima i delegacije Jugoslavije, koju su sačinjavali: načelnik Hidrografskog instituta JRM, kapetan korvete Mladen Grakalić i službenici tog Instituta, naučni saradnici Stjepo Kotlarić i poručnik bojnog broda Milenko Tešić.

Ovo je po redu VII. Međunarodna hidrografska konferencija, na kojoj se sakupilo oko stotinu stručnjaka iz cijeloga svijeta, da se dogovore i nađu mogućnosti postignuća većeg stepena jednoobraznosti u izradi navigacijskih publikacija, kao i bolje administrativne i organizacijske forme rada Međunarodnog hidrografskog biroa.

Prva Međunarodna hidrografska konferencija održana je u Londonu 1919. godine, na prijedlog Hidrografskog instituta Velike Britanije i Francuske. Svrha te konferencije bila je: da se razmotri mogućnost i korisnost da sve pomorske zemlje prihvate sličan način izrade pomorskih karata i drugih nautičkih publikacija, prikazivajući podatke na najpovoljniji način, koji bi bio najlakši za upotrebu pomorcima; da se uspostavi neposredna i hitna izmjena hidrografskih obavještenja, između svih zemalja i da se nađe mogućnost konzultacije i diskusije hidrografskih stručnjaka svijeta po hidrografskim problemima uopće. Na završetku te konferencije bio je donesen zaključak, da se uspostavi stalna organizacija sa zadatkom, da vodi brigu o izvršenju odluka Međunarodne hidrografske konferencije i da održava blisku vezu sa raznim hidrografskim institutima na svijetu.

U vezi ovoga bio je osnovan Međunarodni hidrografski biro 1921. godine sa ukupno 19 država članica. Za sjedište ovog biroa, bila je izabrana kneževina Monaco, djelomično zbog svog centralnog geografskog položaja, ali prvenstveno zbog darežljive ponude Princa Alberta I. od Monaca, koji je bio poznat zbog velikog interesiranja za oceanografiju i koji je besplatno ponudio prostorije za Biro. Sadašnji Princ od Monaca, Rainer III, produžio je i nadalje Birou besplatnu upotrebu zgrade, te se on i danas tu nalazi.

Rad Međunarodnog hidrografskog biroa vrši Upravni komitet od tri direktora, uz pomoć tehničkog i administrativnog osoblja. Svaki od direktora mora biti različite nacionalnosti, a njihov izbor vrši se na redovnoj konferenciji i mandat im traje pet godina. Glavni ciljevi Međunarodnog hidrografskog biroa su sljedeći:

Da se uspostavlja bliska i stalna veza između hidrografskih instituta država članica; da se usklađuje hidrografski rad ovih Instituta, kako bi se olakšala i bolje osigurala plovidba u svim morima svijeta; da se postigne što veći stepen jednoobraznosti u pomorskim kartama i ostalim nautičkim publikacijama; da se potstiče usavršavanje teorije i prakse u hidrografskoj nauci i da se savjetuje usvajanje najboljih metoda u izvršenju hidrografskog premjeravanja.

Prema tome, rad Biroa nije samo naučni, već i praktični, jer kao rezultat njegove aktivnosti i saradnje dolaze u ruke pomoraca čitavog svijeta najnovija tehnička dostignuća i vrlo korisni podaci, potrebni u vođenju suvremene navigacije. Rad Biroa sastoji se u: studiji publikacija izdanih od raznih hidrografskih instituta; sastavljanju i publikovanju raznih popisa, kao geografskih pozicija, konvencionalnih znakova i skraćenica u upotrebi na pomorskim kartama i t. d.; studiranju metoda hidrografskog premjeravanja; studiranju metoda primjenjenih za sastavljanje i publikovanje rezultata premjeravanja u obliku raznih publikacija; studiranju konstrukcije i upotrebe hidrografskih instrumenata i sprava usvojenih od hidrografskih instituta; studiranju metoda osposobljavanja osoblja za izvršenje hidrografskih radova na hidrografskim brodovima i u institutima.

Radovi Biroa publikuju se dvojezično (engleski i francuski) putem korispondencije i publikacija, i to periodičnim publikacijama kao što su Međunarodni hidrografski bilten (izlazi mjesečno) i Međunarodna hidrografska revija (izlazi dva puta godišnje), te specijalnim publikacijama, kao što su Hidrografski rječnik, Popis geografskih pozicija, Popis harmoničnih konstanta, Zbornik znakova i skraćenica upotrebljenih na kartama raznih zemalja, i t. d., koje izlaze s vremena na vrijeme.

Stalan progres u međunarodnoj saradnji rezultira iz redovnih međunarodnih hidrografskih konferencija, koje se, kako je propisano u Statutu Biroa, održavaju svakih pet godina i na kojima se delegacije država članica, predvođene obično direktorima svojih hidrografskih instituta, sastaju da prodiskutuju i donesu odluke po stručnim problemima, koji su se pojavili u tom periodu, kao i inače o pitanju izvršenih radova od strane Upravnog komiteta i budućih radova Biroa, koji zahtijevaju odluku koja nije već predviđena Statutom.

Hidrografski institut u predratnoj Jugoslaviji nije bio učlanjen u ovoj međunarodnoj organizaciji, jer vladajući krugovi nisu pridavali potrebnu pažnju pomorstvu svoje zemlje. U novoj Jugoslaviji ispoljila su se zdrava shvatanja njenog tretiranja kao pomorske države, koja treba da ima odgovarajuće mjesto među ostalim pomorskim državama u svijetu. Tako je nakon izvršenih priprema, FNRJ preko svog Hidrografskog instituta, postala članom Međunarodnog hidrografskog biroa u 1950. godini i njezini delegati na VI. Međunarodnoj hidrografskoj konferenciji 1952. godine i sadašnjoj VII Konferenciji učestvovali su vrlo aktivno, kao članovi te međunarodne organizacije, u rješavanju problema u vezi boljeg rada i uspjeha međunarodne saradnje na tom polju djelatnosti.

Na VII. Međunarodnoj hidrografskoj konferenciji bilo je na dnevnom redu 92 predmeta, koji su se raspravljali u šest komiteta, i to komitet za: Nautičke publikacije, Statut, Rad biroa, Financije i Morske mijene. Sedam naših prijed-

loga i amandmana bilo je prihvaćeno na ovoj Konferenciji, a oni su tretirali slijedeća pitanja: opći princip sistema održavanja u ažurnom stanju navigacijskih publikacija; definiranje pojma karaktera svijetala, da se izbjegne dvosmislenost karaktera i karakteristike; unášanje oglašanih i neoglašanih podataka u novu nakladu karte; prikazivanje znakova u tlocrtu na kartama veće razmjere; unášanje u navigacijske publikacije privremenih oglasa za pomorce; smanjenje uloga za 10% i novi izborni sistem, po kojem se biraju tri direktora, koji predstavljaju Upravni komitet Biroa.

U pogledu sistema za održavanje u ažurnosti navigacijskih publikacija oblika knjige naš Institut je već i na prošloj, VI. Međunarodnoj hidrografskoj konferenciji dao predloge za usavršavanje tog sistema, vodeći prvenstveno računa o tome, da se rad navigatorima u održavanju u ažurnosti tih publikacija što više pojednostavi i ujedno osigura evidencija i laka upotreba ispravaka u knjizi. Na toj Konferenciji bio je donesen zaključak, da Upravni komitet biroa uputi svim državama članicama taj predmet na razmatranje, kako bi se moglo prikupiti detaljnija mišljenja i na slijedećoj konferenciji konačno raspravljati to pitanje. Veći dio država članica, koje su poslale Birou svoja mišljenja, po tome saglasio se s time, da je naš predloženi sistem idealan za institute, koji izdaju ograničeni broj publikacija, ali da se institutima koji izdaju publikacije za čitav svijet, time ujedno nameću i veći troškovi, pošto se s tim sistemom isključuje pisanje i brisanje ispravaka u knjigama, a umjesto toga za sve knjige serviraju se pomorcima gotovi štampani ispravci, koji posebnim sistemom štampane evidencije mnogo olakšavaju taj zadatak navigatorima. Poslije šire diskusije na konferenciji je usvojena naša rezolucija, kojom se preporuča državama članicama, da primjenjuju takav sistem za održavanje u ažurnosti navigacijskih publikacija, koji

pojednostavnjuje i ubrzava rad navigatora na izvršenju ispravaka i osigurava njihovu točnost i jasnoću. Također je u rezoluciji preporučeno, da se sistem pisanja i brisanja ispravaka eliminira, čim je više moguće. Napori našeg Instituta u tom pravcu nisu bili uzaludni. Usvojena rezolucija, kao i činjenica da su neke zemlje već usvojile sistem, koji je vrlo sličan našem i da pomorci rado prisvajaju taj sistem, ukazuju na ispravnost stava našeg Hidrografskog instituta u preduzimanju potrebnih mjera za olakšanje rada navigatorima u vršenju njihove dužnosti.

Živa diskusija vodila se i oko našeg predloga za novi izborni sistem, ali je konačno on ipak u potpunosti usvojen i po tom sistemu izvršio se izbor novog Upravnog komiteta. Karakteristika izbornog sistema, koji smo mi predložili je ta, što on kod prvog ždrijebanja, kad su još svi kandidati izbornjivi, daje dosta mogućnosti da se odmah izaberu sva tri člana Upravnog komiteta sa apsolutnom većinom glasova, te osim toga, što se tim sistemom ne smanjuju šanse kandidata manjih zemalja, da budu izabrani u Upravni komitet. Tekst našeg predloženog izbornog sistema u cjelini je ušao u Statut Biroa.

Aktivnost Hidrografskog instituta JRM ispoljila se ne samo na spomenutoj konferenciji, već i inače u saradnji sa Biroom. Naše nautičke publikacije uživaju dobru reputaciju i jedna forma priznanja našem radu očitovala se na ovoj konferenciji izborom jednog člana naše delegacije za potpredsjednika Komiteta za nautičke publikacije.

Iako je ovo kratki prikaz aktivnosti sadašnjeg našeg Hidrografskog instituta i njegove saradnje sa Međunarodnim hidrografskim biroom, on ocrtava ulogu i napore tog Instituta na usavršenju navigacijskih publikacija i međunarodnoj saradnji po pitanju hidrografije i kartografije, a sve u cilju usavršenja i olakšanja plovidbe svim morima svijeta.

Delegati na VII. Međunarodnoj hidrografskoj konferenciji u Monte Carlu